

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič in Din 2.—, do 100 vrst Din 250, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej.
»Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji Din 144.—, za inozemstvo Din 330.— Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

JAPONSKA SPOMENICA NA LONDONSKE KONFERENCI

Japonska je pripravljena sorazmerno z ostalimi pomorskimi velisilami znižati svojo vojno mornarico, izjavlja pa se za ohranitev podmornic kot obrambnega sredstva

London, 14. febr. AA. Sinoči je objavila japonska delegacija spomenico, v kateri je na temelju najnovejših razprav obrazložila svoje stališče glede razorožitve. V spomenici izraža Japonska željo, da bi se našla formula, ki bi spravila v sklad način omejitve oboroževanja po globalni tonazi in po kategorijah vojnih ladij in naglašala svojo pripravljenost, da ne bo gradila novih vojnih ladij do leta 1936. Japonska nadalje pristaja na to, da se tonaža oklopnih zniža s 35.000 ton na 25.000 ton s topovi do 14 palcev. Nadalje se izreka Japonska za to, da se podaljša uporabna doba oklopnih od 20 do 26 let. Glede ladij-matic za letala je Japonska mnenja, da se tonaža te vrste ladij ne omeji, ker je washingtonska pogodba že svoečasno omeila to vrsto vojnih ladij z nad 10.000 tonami. Uporabna doba ladij-matic za letala je več kot 10.000 tonami, naj se zviša od 20 na 26 let. Za vse druge tipe ladij predlaga Japonska uporabno dobo 20 let.

Nadalje naglašala japonska spomenica, da polaga Japonska veliko pozornost na križarke z spalničnimi topovi in da potrebuje gotovo število teh vojnih ladij za obrambo svoje obale. Kljub temu je Japonska pripravljena znižati število teh križark sorazmerno številu, ki ga imajo druge države. Japonska je tudi v načelu za to, da se zniža število ladij-voditeljic floti in rušilcev.

Glede podmornic bo Japonska sodelovala z drugimi državami, da se

striktno uravna akcijo podmornic proti trgovskim ladjam. Japonska zahteva, da se ji prizna 78.000 ton podmornic, in je pripravljena, da se omeji obseg in določi njih uporabna doba na 13 let.

Osnutek pogodbe

Odbor strokovnjakov nadaljuje svoje delo in je redigiral listino, ki predstavlja ogrode kompromisnih predlogov glede načina omejitve pomorskega oboroževanja. Posamezne države so že navedle svoje zahteve glede raznih vrst vojnih ladij in v tem vprašanju se je dosegel precejšen napredek. Strokovnjaki so danes razpravljali o takozvanih posebnih ladjah, ki ne spadajo v kategorije, ki tvorijo temelj dela konference.

Interpelacija v spodnji zbornici

London, 14. februarja. AA. Na seji spodnje zbornice je bivši ministrski predsednik Baldwin vprašal Macdonalda, kakšen je pomorski standard križark in kateri razlogi so pripravili admiraliteto od tega, da je spremenila ta standard, ki ga je predložila prejšnja vlada, in kakšen je obnovitveni gradbeni program v teku prih. 6 let. Macdonald je odgovoril, da je vlada sklenila znižati število križark na 50, ker je smatrala, da je s sklenitvijo Kelloggovega pakta, kateremu so pristopili narodi, ki

miso včlanjeni v Društvo narodov, vojna nevarnost za dogleden čas izključena. Zaradi tega je vlada menila, da je upravičena znižati število križark na 50. Macdonald je nadalje naglasil, da je znižanje gradbenega programa vojnih ladij odvisno od dogovorov, ki se bodo sklenili na pomorski razorožitveni konferenci in da se doslej ne more še reči, kakšni bodo ti sporazumi.

Italija vztraja na pariteti

London, 14. februarja. Iz merodajnega vira se doznava, da bo italijanska delegacija, čeprav ni za to, da bi gradila ladje in na ta način dosegla francosko brodogradnjo, vendarle predložila številke identične tonaže ter da bo vztrajala na načelu, da se Italiji prizna paritet. Vztrajala bo tudi na tem, da se odpravijo oklorne križarke in s tem omogoči odpravo podmornic.

Nemčija ne bo povabljena na konferenco

London, 14. februarja. Na večeršnji seji spodnje zbornice je bilo stavljeno na ministrskega predstavnika Macdonalda vprašanje, ali bo povabljena na pomorsko razorožitveno konferenco tudi Nemčija. Macdonald je odgovoril, da konferenca nima namena razširiti svojega delokroga in povabiti k razpravam druge države. Italija

Sovjetski agenti v Rumuniji

Bukarešta, 14. februarja. Rumunske obmejne oblasti so založile pred dvema dnevi tri neznanke, ki so skušali preoračati reko Dunaj. Dva sta pobegnila, dasi je straža streljala za njima, tretjega, ki se je pozneje legitimiral kot neki Karaman, pa so prišli. Pri zaslišanju je izjavil, da je v službi GPU in dela skupno s šefom oddelka bukarške timske politične policije, bivšim prelokom Tibacum. Tibacu je bil aretiran, vendar pa zanika te obdolžitve kot neosnovane. Časopisje in oblasti posvečajo Besarabiji in silerskim industrijskim krajem, kjer je opaziti močnejšo komunistično agitacijo posebno pozornost.

Primo de Rivera obtožen korupcije

Madrid, 14. februarja. Sin umrlega bivšega guvernerja in župana madridskega Jose Sembrinu je predložil novi vladi predlog na kazensko preganjanje bivšega ministrskega predsednika Prima de Rivero zaradi prekomernega obogatitja.

Demonstracije v Madridu

Madrid, 14. februarja. Sinoči so bile po glavnih ulicah mesta velike demonstracije brezposelnih, ki so skušali prodreti pred kraljevo palačo. Nastopila je policija, ki je demonstrante s silo razgnala. Pri tem je bilo ranjenih več oseb. Demonstranti so nato odšli pred glavno postajo, kjer so razbili več kioskov in trgovin. Šele po velikih naporih se je posrečilo policiji vzpostaviti mir in red. V madridskem občinskem svetu je neki občinski svetnik obtožil Prima de Rivero, da ni plačal davkov od 8.000.000 peset, ki so mu bile poklonjene za gradbo njegove hiše.

Poplave v Sardiniji

Rim, 14. februarja. Iz Sardinije poročajo o velikih poplavih, ki so opustošile celo pokrajino. Mesto Ossi je docela pod vodo. Mnogo ljudi je utonilo. Most čez Tirso, ki je vezal kraja Puori in Macomer, je voda odnesla. V Orosaju je voda odnesla poslopje finančne straže, dva stražnika pa sta utonila.

Neresnične vesti

Beograd, 14. febr. M. Čikaški list »Herald« poroča iz Aten, da je bejski Jugoslaviji naročila večje množice municije v Češkoslovaški. Pooblaščenec smo, da to vest demantiramo kot popolnoma izmišljeno in neresnično.

Diplomatski konflikt med Parizom in Moskvo?

Zaradi aretacije komunističnih rovarjev iz vrst sovjetskih misij je izročila sovjetska vlada francoskemu poslaniku v Moskvi ostro protestno noto

Pariz, 14. februarja. Kakor se doznava, je izročila sovjetska vlada francoskemu poslaniku v Moskvi protestno noto zaradi aretacije drugega tajnika sovjetskega poslanstva Meščervokova s strani pariške policije. Kakor poročajo, je pariška policija baje aretirala in pridržala v zaporu več sovjetskih državljanov in članov sovjetske misije. Policija je zadnje dni zelo postrila nadzorstvo nad sumljivimi elementi, ker se je razširila vest, da namerava Gepu ugrabit

biti tudi 12letnega kneževiča Vladimirja, sina velikega kneza Cirila, ki je določen za bodočega ruskega carja. Po drugih poročilih je pariška policija doznala, da so agenti Gepu prešli nalog, naj popolnoma izčisti vrste ruskih emigrantov v zapadni Evropi. Gepu je sestavila listo najvplivnejših oseb ruske emigracije in je sklenila, da se morajo brezpogojno odstraniti Kutepov, veliki knez Ciril in njegov 12letni sin Vladimir.

100 ljudi zgorelo

Požar v brocktonski mestni ubožnici — Sto revežev je zgorelo, mnogo pa je težko ranjenih

New York, 14. februarja. V Brocktonu v državi Massachusetts se je dogodila strašna požarna katastrofa. V mestni ubožnici je včeraj ponoči izbruhnil ogenj, ki je kmalu objel vse poslopje. Samo del prebivalcev ubožnice se je mogel rešiti, ostali pa so našli smrt v plamenih. Po zadnjih vesteh je zgorelo v plamenih okoli 100 ljudi. Do večeraj jutraj so našli na pogorišču štiri trupla, tekem dneva pa še nadaljna. V bolnišnico so v prvih dopoldanskih urah pripeljali 15 oseb s težkimi opeklinami.

Velik požar na Vožarski poti

Včeraj je gorelo v tvornici »Kuvarta« — Škoda znaša 70.000 Din

Včeraj popoldne je izbruhnil na Vožarski poti velik požar, ki je povzročil okoli 70.000 Din škode in je torej eden največjih požarov v zadnjem letu v Ljubljani. Ob 12.45 je začelo goreti v delavnici tvornice »Kuvarta« d. z. o. z. V delavnici je bila namočena precejšnja zaloga papirja in kuvert. Ogenj se je naglo razširil in iz delavnice se je pričel kaditi gost dim skozi razpokane šipe. Takoj nato pa sta opazili delavci Marija Stare in Milka Prek, da v delavnici gori.

O požaru sta takoj obvestili rešilno postajo. Že čez par minut so pridrveli gasilci z motorno brizgalno ter po kratkem gašenju oženi popolnoma udušili. Bila je velika nevarnost, da se ogenj razširi na vse poslopje.

Kako je požar nastal, do sedaj še ni ugotovljeno. Zdi se, da je padla iskra iz zakurjene peči med papirne odpadke, ki

so se vneli, na kar se je ogenj naglo razširil. Tvrdim poslovođa Josip Gorjanc je izjavil, da je kot zadnji po odhodu uslužbenec ob 12.15 zapustil delavnico in jo zaklenil za seboj. Takrat je bilo vse v redu. Ko se je čez pol ure vrnil, je delavnica že gorela. Po njegovih cenitvah znaša škoda okoli 60.000 Din, dočim trpi lastnik hiše »Hort« Janko približno 10.000 Din škode. Podjetje »Kuvarta« je bilo zavarovano.

Delavska koč pod Grintovcem pogorela

V noči od 10. na 11. t. m. je pogorela delavska koč pod Grintovcem, last posestnice Helene Pavšnar iz Zgornje Koke. Škoda znaša okoli 8000 Din. Kočo sta bala zažgala dva tihotapca, ki ju oblasti zasledujejo.

bilo povsod v dravski banovini izredno jasno in solčno, le na Notranjem okoli Raketa in dalje ob meji je bilo oblačno. Vremenska prognoza navaja, da bo zmrzno mrzlo vreme trajalo še nekaj dni. Lani ob tem času so pod nizko temperaturo med 17 do 20 stopinj C divjali silni snežni viharji neprestano tri dni. Vlaki so vozili brez vsakega pravega voznega reda. Danes je sv. Valentin, vremenski patron, ki prinese ključke od korenin. Jutranja poročila so beležila naslednje vremenske stanje:

Gorenjske: Bohinjska Bistrica — 10 C jasno, snega 12 cm; Kranjska gora — 10 C jasno, snega 25 cm; Jesenice — 7 C, jasno; Tržič — 5 C, jasno; Kamnik — 7 C, jasno in Ljubljana — 6 C, jasno.

Stajerske: Celje — 4 C, jasno; Maribor — 3 C, jasno; Dravograd — 6 C, jasno; Ljutomer — 2 C, jasno; Prekmurje: Kotoriba — 4 C, jasno.

Dolenjske: Brežice — 3 C, jasno; St. Janž na Dolenjskem — 10 C, jasno; Novo mesto — 4 C, jasno in Kočevje — 6 C, jasno.

Notranjske: Rakek — 4 C, oblačno.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 22.77, Berlin 13.545-13.575 (13.56), Bruselj 7.9146, Budimpešta 9.9288, Carib 1094-4-1097.4 (1095.9), Dunaj 797.96-800.96 (799.46), London 276.14, New York 36.69, Pariz 222.42, Praha 167.71-168.51 (168.11) Trži 297.20.

INOZEMSKA BORZE.

Carib: Beograd 9.1275, Pariz 20.295, London 25.1975, New York 518.25, Bruselj 72.21, Milan 27.125, Madrid 65.30, Amsterdam 207.80, Berlin 123.725, Dunaj 72.95, Sofija 3.7475, Praha 15.34, Varšava 58.075, Budimpešta 90.60.

General Gajda obtožen goljufije

Ovadi ga je njegov intimni prijatelj, češ da ga je ogoljufal za okrog četrtilijona

Praga, 14. febr. Velenosnostnik Ciril Zboril je vložil proti bivšemu šefu generalnega štaba in poslancu Gajdi ovadbo zaradi goljufije in poneverbe. V ovadbi izjavlja Zboril, ki je bil član Gajdove fašistične stranke in njegov intimni prijatelj, da je Gajda protipravno obdržal za sebe 4 milijone za 200.000 Kč, ki jih je izstavil Zboril, ter akceptiral Gajda. Te milijone so bile določene za najemništvo za neko posestvo. Drugo goljufijo je Gajda zakrivil s tem,

da je upravitelju posestva sporočil nalog Zborila, naj mu upravitelj izplača 10.000 Kč za njegovo tiskarno. Zboril ni nikoli dal takega naloga. Dalje je Gajda obljubil, da bo dal dragocene starinske predmete, ki jih je Zboril kupil od grofa Apponyja, oceniti. Vse te predmete pa je Gajda obdržal za sebe. Afera je zbudila v Češki javnosti veliko pozornost in bo po napovedbah listov dvignila še mnogo prahu.

Novi upori v Afganistanu

Povišanje davkov je dovedlo do upora najmočnejših plemen zoper Nadir Kanov režim — Vlada v finančnih stiskah

Pešavar, 14. febr. Že štiri mesece se razvija v Afganistanu ogorčena agitacija afganskih plemen proti sedanjemu kralju Nadir Khanu.

Zaradi pobiranja davkov se je severno od Khyberjevega prelaza uprlo bolebitno plemo Sinvari, ki ima 40.000 najhrabrejših vojakov Afganistana. Sinvari zahtevajo, da mora Nadir Khan odstopiti, ker preveč odira afganska plemena z nezmožnimi davki. Nadir Khan, ki je v velikih denarnih stiskah, je davke še povečal, kar je afganska ple-

mena še bolj razjarilo. Njegov položaj je postal s tem nevzdržen in to toliko bolj, ker so finančna sredstva njegove vlade skoraj popolnoma izčrpana. Vlade čete so že trikrat napadle Sinvare, ki tabore v zelo utrjenih postojankah, a so bile vsakokrat odbite z velikimi izgubami. Po vsem Afganistanu vlada veliko nezadovoljstvo, ki je zaradi pomanjkanja hrane še bolj naraslo. Zdi se, da je Afganistan na pragu resnih dogodkov, ki znaajo imeti za posledico spremembo sedanjega režima.

Zgradba modernih klinik v Zagrebu

Beograd, 14. februarja. Dekan zagrebške medicinske fakultete prof. dr. Durst, ki se je mudil v Beogradu z ozirom na skorajšnji pričetek gradnje zagrebških klinik na Salati, je izjavil, da bo na Salati zgrajenih peto kliniko, ki so sedaj nameščene po raznih šolskih poslopih in ki bodo stale skupno 55 milijonov dinarjev. Minister prosvete je pristal na predloženi načrt gradnje ter izjavil, da bo storil s svoje strani vse, da pride del vsote, potrebne za gradnjo, že v letošnji proračun. Nove klinike bodo imele 340 postelj, bolnica sama pa 550, tako da se bo pridobilo z novimi zdravstvenimi stavbami na Salati okrog 900 mest za bolnike.

Tragedija v cirkuškem VOZU

Novi Sad, 14. februarja. p. Davi je naleto la orožniška patrulja v bližini Bačkoga Petrovca na cirkuški voz, pod katerim je

opazila mrtko krvi. Ko so orožniki vdrli v zaklenjeni voz, so našli lastnika Harboša obesa na oknu, njegovo ženo pa strašno razneseno. Iz pisem, ki jih je zapustil Harboš, so ugotovili, da je umoril svojo ženo iz ljubosumnosti, ker ga je varala, nato pa izvršil samomor.

Za rodbine ponesrečenih mornarjev

Split, 14. febr. Ž. V prostorih Saveza pomorskih delavcev je bil sinoči dobro obiskan sestanek spletskih pomorščakov, na katerem je bilo sklenjeno, prijeti akcijo za nujno podporo prizadetim rodbinam, katerih svojci so se smrtno ponesrečili s parobrodom »Dakeo«. Sklenjeno je bilo, da se prične pod pokroviteljstvom »Jadranske straže« širokopolzna akcija in pričnejo po vsej državi nabirati prostovoljni prispevki v ta namen.

Neresnične vesti o ženitvi kralja Borisa

Sofija, 14. februarja. Bolgarska uradna agencija demantira vesti o skorajšnji ženitvi kralja Borisa kot docela neresnične in brez vsake podlage.

Novi ljubljanski krajevni šolski odbor

Konstituiranje odbora — Proračun izdatkov za ljubljansko osnovno in meščansko šolstvo

V Ljubljani, dne 14. februarja. Po novem zakonu o narodnih šolah s dne 5. decembra 1929 mora po § 20 imeti vsaka šolska občina svoj krajevni šolski odbor. Po § 124 istega zakona tvorijo krajevni šolski odbor v mestih s najmanj 30.000 prebivalcev predsednik občine ali njegov namestnik, nadzornik, ki nadzoruje učiteljske in učeniške zadeve, in meščanske šole, šolski zdravnik, občinski inženjer, dva po činu najstarejša upravitelja in ena upraviteljica narodnih šol ter 5 članov občinskega odbora. Ako se menja občinski odbor, se menja tudi voljeni šolski odbor. Izpraznjena mesta se izpolnjujejo v roku enega meseca. Ako je več oseb, ki jim pripada članstvo po položaju, vstopa najstarejši po položaju.

Šolski odbor skrbi, da upravnica občina izpolnjuje vse dolžnosti, ki jih predpisuje zakon, sestavlja proračun, pazi, da se vpišujejo vsi za šolo doraščali otroci in da redno hodijo v šolo, skrbi, da se izvršujejo določbe šolskega zdravstva, nabavljajo knjige, šolske knjige in vse potrebščine, predlaga oblastvom, kaj bi bilo treba storiti, da napredujejo prosvetne razmere v šolski občini ter podpira gospodinske in gospodarske združbe tejaše.

V smislu tega zakona je krajevni šolski odbor v Ljubljani sestavljen takole: predsednik župan: dr. Dinko Puc; sestopniki občinske uprave: obč. svetniki dr. Bohinjec Joža, Čuč Karel, Joglež Janjo Nep., Jenko Avgust in Likozar Anton.

nedelje šol. nadzornik Rapa Andrej, direktor učiteljskega dokler Anton, direktor inš. Prelovšek Matko, mestni fizik dr. Rus Mavricij, ravnatelj mešč. šole Novak Alojz, upraviteljica oca. šol Slapčak Julij in Pristovšek Fran ter upraviteljica osnovne šole Engelmannova Mira.

Včeraj je imel novi krajevni šolski odbor v Ljubljani svojo prvo sejo in je bilo določeno, da izvršuje blagajniške posle nadalje obč. svetovalec Anton Likozar in prevzame posle tajnika najstarejši šolski upravitelj Julij Slapčak. Vsa dela je bila posvečena proračunu mestnih osnovnih in meščanskih šol ter mestnih otroških vrtcev, nekaterih zasebnih in meščanskih šol ter otroških vrtcev in naposed mestnega centralnega šolskega vrta ob Zeleni poti.

Po dvehurni razpravi, ki so se je udeleževali vsi člani šolskega odbora, se je končal odobril proračun, ki izkazuje za vse ljubljansko osnovno in meščansko šolstvo potrebščine 1.180.429 Din za leto 1930. K tej vsoti pa pride še znesek, ki se naknadno določi za vzdrževanje centralnega šolskega vrta.

Sključeno je bilo, da se v smislu zakona, ki predpisuje za najvišja razreda dekliških meščanskih šol teoretični in praktični pouk v gospodinjstvu in kuhinji, ustanovi na 1. mestni dekliški meščanski šoli pri sv. Jakobu šolska kuhinja ter se je v ta namen votila vsota 3000 Din za plačilo 13.000 Din za nabavo inventarja in posodja.

Mona Gabrijela, senzacija Ljubljane

Trinajst slik iz najnovejših himne »slovenskega zmaja« Ivana Mraka

Ljubljana, 14. februarja. Pred kratkim je izšla Mrakova »Mona Gabrijela«, himna v petih delanjih z epilogom. Knjigo so založili izdali »Slovenski zmaji«, izmed katerih poznamo dosedaj le Ivana Mraka in Karlo Bulovčev. Ta je tudi izdelala naslovno stran — oceno o nje »umetniški« vrednosti si pridržimo za poznejši čas.

»Mona Gabrijela« je prav tak literarni monsturn, kakor Mrakova prejšnja drama »Slepi prerok«, o kateri je »Slov. Narod« izbrano poročal, da osvetli gotovo pojave v našem kulturnem življenju. Tudi o tem drugem Mrakovem umotvoru se govori, da bo šel z velikim uspehom po svetovnih odrih, da se prevaja že v razne jezike ter da je skratka genialno delo vse premalo upoštevane zmaja! Koliko je na tem resnice, je razvidno iz naslednjega:

»Mona Gabrijela« ima skupno 13 slik. V prvi sliki nastopijo pari: Cingarelli in Lucija, Romeo in Julij (prav za prav ženska) ter mož in Gabrijela. Na svatbi smo: Gabrijela se je poročila, zakaj, izvemo iz dialoga:

Cingarelli: Umiri se, Lucija, kaj si se tako razvnela. Predvsem te prosim, ne škan-dala.

Lucija: Briga me škandal, ti stari lisjak, najprej me pregovarja: poroči svojo hčer, jo oddaj, je dobra partija; zdaj pa samo šli za njo, na njen poročni dan, ti stara svinja!

Romeo in Gabrijela se imata rada. Moža se mara, pač pa Romeo, ki mu govori: »Mi-R, svoje prste mi daj, po vrsti bom jih poljubila, s prstom puh mladi ti izlela — a ti, ti boš stisnil mi grudi med svoja moška kolena — a moja roka ti po hrbtu bo igrala, te v tak orkan bo razbesnela, se jaz bom vso ti dala! Zaman opozarja Julij Romeo, naj ne zavzame njegove ljubezni. Ker njegova zaklinjanja nič ne pomagajo, sklepa, da boji prevara — s krvjo poplačana! V drugi sliki ima mona Gabrijela čudne sanje. V snu kliče Romeo, mož jo hoče zadaviti, a se izgovori, da je kot igralca ponavljala vlogo Julije.

V tretji sliki leži Gabrijela pri Valerianu, dočim brenka Romeo pod oknom na kitaro. Gabrijela pove Valerianu, da je njen mož ljubosumen vani, ker se mu je zazdelo iz nekega prizora na odru, da se imata za res rada. Valerian je pravočasno spozna nevarnost in odide. Medtem vdere Gabrijelin mož v njegovo stanovanje in jo pošteno pretepe. Ko jo neha pretepati, pravi mož: »Angelj — hip si ta si meni razodela, se spet mi zdelo boš ti cipe, to gre z dneva v dan brez preneha.« Izza zaslonca se izmuzne da prikaže Cingarelli, ki jo očetovalsko posvari: »Oprezuj se prostim, gospoda, meni sro za ugled teatra.« (Cingarelli je direktor teatra). »Kaj na tihem imata, to ti moja briga, mož je vajina, pa vsa grehota sveta, samo da je dan no ugleda.«

V četrti sliki prisega Julij Romeo krvavo zmaševanje: »Kapljico za kapljico bi kri mu izpil, kako drhti, se zvija, križi — bi jaz gledal.« (Se zlože). Cingarelli prikaže in ga pregovori, da mu obljubi. Romeo — zastrupljen, pripravi izbrati: »Vzika Julij proti Cingarelliju.« Kolikokrat me je prešil, ko sem ljubimci divjal, bi mi grlo pregriznil, bi mi mi izpil — o, pihne ne ve, kaj je ljubosni! Jaz vem! Jaz vem! Ljubiti ga bom le, zase imel, ne pa izdati!«

Peta slika: Gabrijela se trudi, da bi postal Romeo ljubosumen. Vse zapleče, njen

mož vzklika: »Sinčica ima doma, ki se komaj zaveda, bolan je, po mam pravaša, o da bi ga ne bila nikdar rodila! Cipo ima za mater, moje življenje je razvalina!« Romeo pa je menda postal brezdušen. Ko plane Gabrijela kakor obupana v vodo in se zdi, da se potaplja — ne skoči za njo, kakor je Gabrijela pričakovala: »Kaj čuti mar, kako vsa sem njegova, ni dajanje moje le prazna utvara!«

Šesta slika: Romeo in Gabrijela se »ključketa«.

Sedma slika: Romeo pripoveduje Gabrijeli svoje sanje, kako se hoče potrgati z njegovim srcem.

Osmo slika: Gabrijela ima monolog, v katerem pripoveduje, da je žena in hoče moža.

Deveta slika: Julij prosi Cingarellija službe: »Jaz sem brez službe, brez denarja, berač! menda ne bom, se sleherni obme obroga, kaj s teatrom je, kdaj mi bo služba?« Cingarelli odgovarja: »Počaka! Sedaj ni denarja. Igravce odpustim, pa naj sprejem novince... Kaj toli govorjenje, jaz hočem dejanja; kar znate, pokazite, če mož, kot potrebujem ga — ste. Romeo še živi — Julij, ne pozabi!«

Deseta slika: Gabrijela sanja o Cingarellijevi ljubezni: »O krasna, o božanska madona, boš moja, boš k meni legla —? Kaj hočeš z njim, ki že ni več sin življenja. Ne boš se nič, na tem le se bova imela. Ne rada, javno bova to vez skrivala...!« Romeo se zgriže mrtve. Gabrijela se zbudi in se zave, da pred Romeo nevarnost. Čeprav ji je »misel smrti njegove pošastna,« jo želi »samo da bi tisti njegov prokleti mir zdobil...« (Romeo ne more prav navdušiti zase).

Enajsta slika: Gospod Egon pripoveduje, da je Romeo klavirna Romejda. Sedel je za Cingarelli pod drevesom, »zaljubljen si prebiral, vzdihoval... ona bi hotela... on je limonada, občutke svoje v verze ziva, a reva poleg prežbava.«

Nastopi Rokfeller in ponuja Gabrijeli kipe denarja, če se mu vda — ona pa »nos vtha.« Pride njena mati Lucija: »Gospod Rokfeller, naj ne počaka, tu imam tudi jaz besedo! Gospod Rokfeller — no!«

Cingarelli (tik za Gabrijele sam sebi): »Romeo umira — in pot k Gabrijeli mi bo prosta, tolažil jo bom, ko bo nad njim jokala, in bo roka moja okoli pasu objela, predno bode se zavedla, v naročju mojem bo ležala, tolažbe si v objemu mojem poskaka. He, he, kaj se vse nam ne obeta!«

Dvanaesta slika: Romeo zastrupljen izdane: Julij: »Angeli oči oči zvone, okrutno trkajo na moje ubogo srce, moj ljublj je storil sladko smrt, sem sam ga spjel v ta krvavi vrt...« Gabrijela: »Že čutim zmagoslavni spev pekla, ki mi vriska, ki me pozdravlja...« — Jaz, jaz sem tista bila, ki si bebes pogubo sem nosila... Slišajo se angeljski klici.

Trinajsta slika: Cingarelli pod pritiskom Julije in obtožb prizna svoj greh. Gabrijela (iz zaničljivosti): »Naj posle se te grdi, zaman so mi vzbratelo, zamen bobnotno se vzvetele! Postelj ti razklopa, brez ljubega se boš razsula...« — Gospodje (med seboj): »Ej mrtveca mar rada pretarantala, kako hudo ji je pri srcu.« Gospod Egon hoče, da mu postane Gabrijela žena, a ona ga odkloni. Premor, slišajo se le orke in petje. Gabrijela: »Pesem, ki sem s ljubimca vsa blažena odnava, vso me trlja...« — Nč več ne bom premišljevala, se ne obotavljala, je rana moja preveč skoleca, se bom jaz Bogu prav vso dala, bom Jezusu nevesta... Zastelji se zbor peka: »Zbor te pozdravlja — peka, ki si na poti, da ga se polješ — Jezusa. Juhaha, juhaha...«

Peklenški zbor se pojavi: »O žena ti prešestna, vseh žen ti najbolj grešna, uhaha, la, la, la...«

Gabrijela: »Zdaj bom pa kar buda, kaj tu se vse mi ne podčika!« Zbor peka: »O, o, o, ne bit tako nedolžna, tako ne pobožna...« — Gabrijela: »Proč, rogate zverjati pekla, pot moj v samostan peka!« (Vsi se ji umakajo). Zbor peka (žalovaje): »O ta la, o ta la...« — Gabrijela: »Joj, kaj sem vas vžalila, peklenška gospoda!« Sed tako budo res mitem misli, ampak jaz sem zares žalostna, kar v samostan bi šla... — Zbor peka: »Juhaha! Ti naša si gospa, ne boš ti samovala, boš Lucijeru drugovala, z nami prebostvala! Juhaj, juhaj, juhaj!« Odprite se vrata pekla, kraljica, lisic lisica, bolala, prihača... — Hl. hl. hl. holalei, ej, ej, ej!

Taka je torej vsebina »Mona Gabrijele«, pisane mestoma v jeziku teza časa očeta Pohlina Kdor misli torej, da smo navedli vse očitke iz nje, je v budi zmoči. Človek se čudoma vprašuje, kako se je mogla ta knjiga pojaviti pri nas Slovencih, ki slovi-mo kot zdravi in nepokvarjeni ljudje. Zares, Ljubljana ni več majhna — cel Pariz postaja. Baje so vse nastopajoče osebe v »Mona Gabrijele« vzete iz resničnega življenja. Ne bo škodilo, če naši pedagogi razlože, kako je mogla tudi pri nas taka Sodoma in Gomora. Upamo, da se ne bodo ustavili pred čestitim avtorjem, temveč da bodo pogumno ugotovili, kam spada prvak »slovenskih zmajev.«

Drugi večer gostova nja „La petite scene“

Za prvim klasičnim večerom so se nam francoski gostje sinoči predstavili v treh komedijah modernejših avtorjev Courteli-rea, Rene Benjamin in Anatole Francea.

Oba večera sta zadostovala, da smo spoznali posamezne člane tega potujočega francoskega odra kakor tudi tendence, moč in posebnosti vseh kot enotne skupine. Kdor je prišel sinoči in predinočnem v našo dramo v pričakovanju velikega teaterskega razodetja, ni mogel zapustiti gledališča dobre volje. Toda vzemimo skupino La petite scene, kakršna je, in skušajmo jo razume-ti kot tako, pa bomo spoznali tudi njeno kvaliteto.

Po načinu vzpiziranja in kvaliteti pri iz-biri tako modernih kakor klasičnih komi-dov je očitno, da skupina nima in nobe imeti ambicije, da bi podajala pretežka oderska dela, katerih uspeh zavisi v mnogem tudi od stalnosti ansambla in drugih zgolj tehničnih od-rskih sredstev, s kateri-mi ta kot potujoča skupina ne razpolaga. Ti ljudje pojmujejo gledališče vse drugače kakor mi. Pojmujejo ga lažje, rekli bi za zabavo in hočejo z njim predvsem zabavati. V tem smislu so bili tudi vsi vzpizirani komadi srečirani. Posamezni igralci se se-veda pokorijo tako zamišljeni režiji. Vide-li pa smo, da so med igralci tudi taki z umetniškimi kvaliteta.

Sodeč s tega vidika je pa skupina narav-nost popolna. Obvladuje vsa tehnična sred-stva, prizori teko neverjetno gladko.

Z vsemi tremi komadi so gostje občin-stvo, ki je to pot zasledil dramo do zadnje-ga sedela, resnično zabavali. To znaajo, to se jim vedno posreči s eugestivno igro in s postrojenj dekoracij in kostumov. In v tem pogledu so dosegli velik uspeh in hval-jezni jim moramo biti, da so nam pokazali, kaj in kakšna je vedra teaterska umetnost, ki je morda umetnost bodočnosti —

Nesreče in nezgode

Včeraj in danes so v ljubljansko bolnico zopet pripeljali številne žrtve lažjih in tež-jih nesreč. Ena najtežjih nesreč se je pri-petila včeraj popoldne v Meestnem logu. Karel Petkovič, posestnik iz Hraštaja pri Mostah, je v logu podiral drevje. Poskano drevo se je nenadoma zvrnilo nanj in mu zmečkalo obe nogi, zadobil pa je tudi tež-ke notranje poškodbe.

Zrtev druge težke nesreče je postal vče-raj popoldne 55letni posestnik Janez Pran-ker iz Naklega pri Kranju. Vozil je blode proti Kranju, pa se je nenadoma prevrnil voz in Prankar je prišel pod njega. Udrlu mu je prsni koš in dobil je tudi težke no-tranje poškodbe. Njegovo stanje je zelo kritično.

Pri zadnji avtobusni nesreči v Šmarju se je ponesrečil tudi Joško Ščinkovec, pre-prodajalec starin. Najprej je stal v domači okirbi, včeraj pa je moral oditi v bolnico, kjer so ugotovili, da ima zlomljenih več reber. — Včeraj popoldne je padel devet-letni Fridolin Žakelj iz Ponovič pri Litiji z vrta in si zlomil levo nogo. — Na Vrtači se je včeraj pri telovadbi ponesrečil 12let-ni dijak Karel Vodnik, stanujoč na Vodni-kovi cesti 10. Zlomil si je levo roko. — Po-dobna nesreča je doletela dninarico Ano Zupančič iz Drage pri Višnji gori, ki je padla tako nesrečno, da si je zlomila de-sno roko. — Mihael Lužin, 70letni pose-stnik iz Zigmari pri Sodražici, je spodrsnil in padel tako nesrečno, da si je zlomil de-sno roko. — Šiletni Janez Žargaj iz Cerkelj pri Kranju je padel z vrta in si zlomil de-sno nogo.

Stanje ponesrečene Zrnčeve, o kateri smo poročali, da je začela blazneti, je še vedno neupremenjeno in je morala nesre-čnica ostati na opezovalnem oddelku. Zdrav-niki upajo, da se bo njeno stanje kmalu izboljšalo.

Učenost za smeh

Prilodni terek je ekvator.

Me ne pozna: jaz nisem gospod profe-sor Kries, jaz sem gospod profesor Gajett, in če pride h gospodu profesorju Kriesu, mi bo rekel ravno narobe.

Jaz, gospod profesor Ukert in jaz, mi trije gremo na popotovanje.

Pozor, mariborski trgovci, obrtniki in drugi!

Oglase za »Slovenski Narod« sprejema podružnica »Slov. Na-roda«, Hinko Sax, Maribor, Grajski trg, in uprava »Večernika«, Aleksandrova cesta.

Mali oglasi vsaka beseda Din 0.50.

Socijalno zavarovanje v ČSR

Naraščanje brezposelnosti v Češkoslovaški — Uvedba obveznega za-varovanja za brezposelnost — Izpolnitev skrbstva za mladino, in-valide in izseljence

V proračunskem odboru češkoslovaške-ga parlamenta je minister za socijalno skrb-stvo dr. Czech podal preteklo sredo eks-poze o delu v svojem področju in o pro-gramu bodočega socijalnega skrbstva v češkoslovaški republiki. Ker je navedel nekaj podatkov, ki morelo zanimati tudi našo jav-nost in primerjati z našimi razmerami in ker nas vežejo s ČSR zelo tesni politični in gospodarski stiki, navajamo iz njegove-ga ekspoziceja v naslednjem nekaj podrob-nosti.

Minister dr. Czech je v uvodu poudar-jal, da se more o programu socijalnega skrbstva govoriti le v zvezi z gospodarski-mi razmerami. Nova vlada ČSR je prevze-la socijalno skrbstvo v izredno težkih raz-merah, ki jih označuje poslabšanje kmeti-ske in industrijske produkcije. Na ta pojav je opozoril že trgovski minister, ki je iz-javil, da poslabšanje gospodarskih razmer še ni doseglo svojega vrha, ker prihajajo vsak dan poročila o omejevanju industrijsk-ih obratov in odpustu delavstva.

Točno število brezposelnih se ne more označiti, gotovo pa je, da je bilo ulihovo število meseca decembra za tretjino večje kakor v istem času leto dni prej. Meseca novembra je bilo brezposelnih 38.293, de-cembra pa 52.190. O naraščanju brezposel-nosti poročalo tudi v mesecu januarju. Šte-vilo brezposelnih je seveda znatno večje, kakor pa je zgoraj omenjeno in potom uradov za posredovanje dela ugotovljeno. Ministrstvo se je zato pričelo baviti z iz-redno pomožno akcijo, za katero je na raz-polago le pol milijona Kč.

Ministrstvo za socijalno skrbstvo se ba-vi predvsem s načrtom uvedbe obveznega zavarovanja za brezposelnost, h kateremu naj bi v enakih meri prispevali delodajalci, delavci in država. Ker zahteva izdelava ta-kega zakona daljšo dobo, se je za enkrat pripravila novela k zakonu o državnem pri-spevku za podpiranje brezposelnih. V krat-kem bo predložena ministrskemu svetu, na-to pa parlamentu v obdobju. Po načrtu ministrstva se bo doba podpor podvojila, najvišja mera za državni prispevek določila

na 24 Kč, karencna doba za pridobitev pravice do podpore v slučaju brezposelnosti skrajšala ter uvedla posebna pomožna ak-cija v času izredne brezposelnosti. Razen tega se bodo brezposelni zaposlili pri raz-nih javnih delih, za katere je določena v letošnjem proračunu milijarda Kč.

Gospodarska kriza ima pogubne posle-dice zlasti za mladino siromašnih slojev, vsled česar so bili takoj potrebni primerni ukrepi. Zvišale so se podpore uradom za mladinsko skrbstvo in v taku je akcija za postavitev prostovoljnih organizacij za mla-dinsko skrbstvo na zdravstvo finančno pod-lago. V to svrhu bodo izdani tudi razni za-konski ukrepi, predvsem pa poseben mo-deren zakon o mladinskem skrbstvu. Usta-novljen bo tudi poseben državni svet za mladinsko skrbstvo.

Minister dr. Czech je nadalje ugotovil, da je ČSR izmed washingtonskih konven-cij doletela ratificirala le 11, kolikor tudi Špa-nija in Indija, dočim jih je Bolgarija 20, Jugoslavija pa 19. Zato se je ministrstvo takoj po nastopu nove vlade lotilo dela, da bi se ratificirala konvencija o ženskem de-lu v času nosečnosti in o zaposlovanju ne-dorastlih.

Izvesti se namerava reforma socijalne-ga zavarovanja v svrhu finančne sanacije, za kar so se že pričele potrebne priprave. Prav tako se namerava izpolniti pokoj-ninsko zavarovanje privatnih nameščencev.

Pripravlja se tudi zakon za zboljšanje položaja vojnih invalidov, katerih invalidi-tnost presega 85% in ki so navezani na tujo pomoč, kakor tudi vdov, ki so prekorščile 55. leto starosti in so za delo nesposobne. Gre za približno 600 slepcev, 3000 popolnih invalidov in 13.000 vdov, katerih usodo ho-če ministrstvo za socijalno skrbstvo zbolj-šati z lastnimi sredstvi. V kratkem gveljav-ljen invalidski fond, ki je bil predložen ministrskemu svetu, bo položaj invalidov precej olajšal in gotovo ostrane zakona omili.

Temelji to se bo tudi preuredilo skrbstvo za izseljence. Obstoja stremiljenje, da bi se osnovali osrednji izseljenški urad, ki bi nadzoroval in vodil vse izseljevanje.

Alpinski film „V skalovju in večnem ledu“

ki sta ga zasnovala in posnela znana alpi-nista, odlična foto - amaterja gg. Koranek in Baumann z Dumaja in ki se predvaja v torek 18. t. m. v kinu »Ljubljanski dvor«, ima namen prikazati predvsem stopelo smuške tehnike, razen tega tudi idealnih smučarskih terenov ter ponazoriti tudi tež-avno delo alpinistov pri zavzemanju vr-hov, pokritih z večnim snegom in ledom. O filmu so izšle zelo laskave kritike v nem-skih strokovnih alpskih revijah izpod pe-rasa priznanih alpinistov: dr. Binga, Paula Hübela in dr. Osobito se v teh kritikah po-darja resničnosti doživljanja planinca v go-rah. Duševno kakor fizično delo poedince na eni kakor skupine na drugi strani ter prelepa okolica divjih gora ustvarjata iskreni harmonijo človeka z naravo. Imeli smo sicer priliko videti že mnogo alpskih oz. smučarskih filmov, toda vsi so preveč po-splošni, namenjeni za širšo publiko, tudi onih, ki na bistvo alpinizma ne polagajo važnosti. Navadno spremlja vse take filme snov — drama, ki ima čisto svojevrsten smisel in le redkokdaj veže resnico z oko-

lico, v kateri se dejanje filma dogaja. Zato pogrešamo pri takih filmih one harmonične enotnosti, ki naj predstavljajo doživljanje planinca v romantični naravi. Obiskovalci, vsaj večina njih, sledi z interesom le dogo-dkom, kakor je pač tega vajena pri drugih filmih, ki naj bi jih poživljale slike gorskih pokrajin šele v podrejeni vrsti. Tudi vpliva-jo neugodno na kritičnega gledalca razne nemogoče scene, kulise in druga narejena ropotila. Film, ki se bo predvajal v torek v »Ljubljanskem dvoru«, pa je bil posnet v gorah in je pritrjen brez vsake filmske opreme. Prikazuje vso lepoto planin v po-letju in zimi, smučanje in vseh mogočih terenih z uporabo različne tehnike, smuča-nje ob medsebojnem varovanju z vrvi, spuščanje itd., zelo poučno in nazorno predlože uporabo alpske opreme itd., cepina, vrvi, derez pri hodi na zaledenele in zasnežene vrhove. Film je prava redkost za naše razmere, zaradi česar vabimo vse alpiniste in smučarje, da si ogledajo ta film.

Odbor T. K. Skala.

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Petek, 14. februarja 1930, kato-ličani: Valentini, pravoslavni: 1. februarja, Trifun.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Opera: Hasanaginica E. Kino Matica: Princica Butterfly. Kino Ljubljanski Dvor: Igrača strasti. Kino Ideal: Grad duhov.

Šentjakobski gledališki oder. V soboto, 15. febr.: »Svetnik.« V nedeljo, 16. febr.: »Svetnik.« (Zadnji v sezoni).

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Bahovec. Kongresni trg. Ustar, Sv. Petra cesta, Močvar, Sp. Slika.

Prosveta

»Boheme«. V soboto dne 15. t. m. se vprizori prvič v letošnji sezoni prelepa Puccinijeva opera »Boheme«. Privlačna, čust-vena glasba in močna, verjetna vsebina sta komponistu priborila svetovno slavo. Letošnja vprizoritve bo gotovo posebno za-nimala z ozirom na interesantno domačo zasedbo. Mimi poje gd. Majdičeva, Rudol-fa ». Gostič, Muzetto ga. Poličeva, Marcela g. Primožič, Collina g. Betetto, Schaunarda g. Jamko itd. Drigira ravnatelj Polič, režir-a g. Krivecki. Predstava se vrši za abon-ma D.

Dijaska predstava v ljubljanski dru-mi. Opozarjamo na sobotno dijaško pred-stavo, ki bo v ljubljanski drami popoldne ob 15. Vprizori se Strindbergova nordijska

pravljica »Nevesta s krono«. To prekrasno delo slavnega pisatelja še dalje časa ni bilo na repertoarju naše drame in s ponovno uvrtitvijo jo bo ustrezno občinstvo, ki je delo ob premijeri sprejelo s tolikim prizna-njem. Za dijaško predstavo veljajo izred-no znižane dramske cene.

Mnogo veselja razpoloženja bo brezdomno deleten vsak, ki poseti večer-no sobotno dramsko predstavo, ko se vprizori Nestrojeva burka »Za ljubzen so zdravila. Predstava je ljudska pri mišanih cenah.

Letkovno gledališče na Taboru vprizori 16. t. m. ob pol 16. dolet najboljšo lutkovno igro v 6. slikah: »Čakrperov kmetički dan.« Ker je to poslednja vprizoritve ta igre v letošnji sezoni in ker žbujo splošno pozpozost, opozarjamo na prav poseben dan na predstavo. — 23. t. m. se igra nova pravljica izra: »Rdeča kapica.« Na repertoarju sta še narodni preveci: »Smerčičica« ter »Pepelka«. — Tako misli uprava, da je izvršila svoje nalogo v vsostrensko zadovoljivo reditve-jev v tovrstni umetnosti. — Razveseljevo je še dejstvo, da je gledališče v Radovljici angažiralo teatersko ooble za dve predstavi, ki naj bi se zmanilo Radovljicane tudi s to koristno panogo prosvetnega življenja za mladino.

»Svetnik« poslednjič na Šentjakobskem odru. V soboto 15. in v nedeljo 16. febr. se ponavlj-a na Šentjakobskem odru izvrstna burka »Svet-nik«. Polne krasnih komičnih situacij in besedne komike, je dosegla ta burka s svojo žgočo sa-tiro krasen uspeh. Občinstvo je zadovoljno od-hajalo iz malega šentjakobškega Talingnega sve-tišča, ter se je temenito osmejevalo. V naslednji vlogi naj izmenično komik g. Koljak. Posledni t. zadnji predstavlj. Vstopnice se dbe v trgovini g. Mihaela Karotiča na Starom trgu.

Bohemski karneval S. K. Ilirije v soboto v vseh prostorih hotela „Union“

Dnevne vesti

»Slovenski Narod« v Mariboru

Od 15. t. m. dalje bodo prejemali naročniki in ostali zainteresirani v Mariboru »Slovenski Narod« za ob 7. zvečer. Dostavili jim ga bodo raznašalci takoj po prihodu avtobusa Celje-Maribor. Uprava »Slov. Naroda« bo dostavljala lista tako organizirala, da bo interesantom v največji meri ustrezno. Nove naročnike sprejema podružnica »Slov. Naroda« Hinko Sax, Maribor. Mesečna naročnina 12 Din. List se bo dobil tudi v kolportazi in v trafikah Golez, Aleksandrova cesta, Kralj, Aleksandrova cesta in Gmus & Geč, Glavni trg.

Smrtina kosa. Na Volavčah pri Novem mestu je včeraj po kratki in mučni bolezni umrl ugledni in spoštovani posestnik g. Janez Dular, stric belgijskega konzula in ravnatelja ljubljanskega veleposlaništva dr. Milana Dularja. Pokojnik je bil rojen l. 1861. V mladosti je odšel v Ameriko, kjer si je pridobil delom pridobil lepo premoženje, nakar se je vrnil v domovino in v Volavčah ustvaril lepo arondirano posestvo. Bodi pokojniku ohranjen časten spomin, preostali pa naša sožalja!

Jutri! LJA DE PUTTI v svojem edinem letošnjem filmu
Noč izdaje
Jutri premiera! Kino »Dvor«

Razstava jugoslovenske narodne umetnosti v Novem Sadu. V Novem Sadu je bila te dni odprta razstava jugoslovenske umetnosti iz vseh krajev Jugoslavije. V treh oddelkih je razstavljeno umetno vezenje, vseh vrst tkanine, starinske slike in sodobna dela jugoslovenskih umetnikov. Bogata je zlasti razstava cerkvenih slik (ikon). Na razstavi je po poročilih novosadskih listov bogato zastopana tudi Slovenija. Precej krasnih cerkvenih slik je iz Celja, potem razni pejzaži Slovenije in naših najromantičnejših krajev. Poleg znamenitega pokramarja Hodnika je razstavljena dela tudi prof. Werner iz Ljubljane.

Umor iz ljubosumnosti. V selu Sliša v Vojvodini je bil te dni odkrit strašen zločin. Na cesti so našli v sredo jutraj težko ranjenega 20letnega seljaka Andreja Grnja. Nesrečnega so prepeljali v bolnico, kjer je kmalu poškodbam podlegel. Orožniki so uvedli obširno preiskavo. Zvedeli so, da je bil Grnja na plesni zabavi in da je šel jutraj sam domov. Na cesti ga je napadla vojaška fantov. Orožniki so več osumljencev prišli in posredovali se jim je tudi izslediti krivice. To je neki Samuel Kolar, ki je priznal, da je Grnja ubil. Vrok dejanja še ni znan, zdi se pa, da ga je umoril iz ljubosumnosti.

Eksplozija bombe v selu Nabrdje. V selu Nabrdje pri Djakovu se je te dni pripetila težka nesreča. Sinova posestnika in vinarja Stokana sta našla na podstrešju domače hiše staro, že davno pozabljeno rano granato. Mislili so jo odnesel v stanovanje in začel po nji s kladivom razbijati. Starjši brat je zaslišal nevarnost, pristopil je bliže in hotel granato mlajšemu vzeti. V tem hipu je nastala silna eksplozija. Granata je eksplodirala in oba fanta, zlasti pa starejšega, težko poškodovala. Oblastva so uvedla obširno preiskavo, da ugotovijo, na kakšen način je prišla granata v hišo.

Tolka obsodba pred osljetim sodiščem. Pred osljetim sodiščem sta se te vrtnega umora brata Mato in Jozo Tunakovič zagovarjala zaradi poškodovanja zrakovi iz Vrpolje. Dne 15. januarja sta brata oborožena z rusko puško in samokresom vdrli v Majerjevo gostilno v Vrpolju in večkrat ustrelila na Andrija Tunakoviča in njegovo ženo. Poškodovala sta ju težko. Vzrok dejanja je bila krvna osveta. Tunakovič, ki je sicer v sorodu z obtožencema, je pred sedmimi leti v prepiru ubil njegovega brata. Zato je bil obsojen na dve leti ječe. Ker se je bal osvete, je po preletni kazni odšel v tujino in se šele pred par meseci vrnil v Vrpolje, trdno prepričan, da sta brata opustila misel na osveto. Sena je brata obsodil vsakega na sedem let ječe.

Rodbinska tragedija v Bačkem Petrovem selu. V Bačkem Petrovem selu se je te dni odigrala krvava rodbinska tragedija. Viljem Ormuž, lastnik vrtljaka, je v pijanosti ubil svojo ženo in se nato obsedel. Ormuž je pred pet meseci prišel v Novi Sad. Poletel je na seljnih dobro zaslužil, pa je zato prišel popivati. V pijanosti je čisto pretepal svojo ženo, češ, da mu je nezvesta. Večkrat ji je tudi grozil, da jo ubije. Te dni je prišel zopet pijan domov in začel pretepati ženo. Nenadoma je pograbil težko kladivo in jo večkrat udaril po glavi. Nesrečna žena je bila takoj mrtva. Ormuž je nato napisal poslovično pismo, ki ga je naslovil poškodbam upravniku v Novem Sadu. V pismu prosi, da se vse njegovo imetje izroči njegovi hčerki. Po strašnem zločinu se je Ormuž obsedel.

Po 15 letih se je vrnil iz ruskega ujetništva. Te dni se je vrnil po 15 letih iz ruskega ujetništva 33letni Ivan Varga iz Čurca, o katerem so že davno mislili, da je mrtov. Policija v Adi je prišla mladega moža in ga odpravila v njegov rojstni kraj v Čantavir, kjer so ga takoj spoznali. Njegovi roditelji so se žal izselili in jih doslej še niso našli. Varga je izpovedal, da je pri-

šel takoj ob izbruhu vojne v rusko ujetništvo. Z drugimi jetniki so ga prepeljali v Novi Nikolajevsk v Sibiriji, kjer se danes živi več tisoč naših ujetnikov. Sovjeti jih namreč ne puste domov. Večina ujetnikov je že poročena. Varga je v septembru lani skupno s tremi tovariši pobegnil iz Sibirije. Do Rumunije so šli peš. Nič se jim ni ustavilo, nič ni zahteval legitimacije od nih. Obteko in čevlje so med potjo popolnoma raztrgali. Šele v Adi so ga prijeli. Varga je izpovedal, da je Sibirija brez vsake poštnice zveze. Večina jetnikov že od l. 1917 ni dobila nobenega pisma.

Iz Ljubljane

Ij. Zastopnika zagrebške zbornice TOI v Ljubljani. Snuči sta prispevala v Ljubljano predsednik zagrebške zbornice za TOI g. dr. Milan Vrbanić in generalni tajnik g. dr. Adolf Cuvaj, da obiščeta tukajšnji Zbornico za TOI in druge gospodarske ustanove. Dopoldne sta posetila zbornično predsedstvo, ogledala si zbornični urad in se zlasti zanimala za obrtno-pospeševalni urad zbornice TOI, za njegovo organizacijo in delovanje. Obiskala sta poleg tega tudi Zvezo industrijev. Zvezo trgovski gremijev in Zvezo obrtnih združenj. Zvečer odpotujeta nazaj v Zagreb.

Ij. Ustanovitve Osrednje protituberkulozne lige v Ljubljani. Splošna razširjenost tuberkuloze v vseh slojih našega naroda je rodila potrebo, da se bori proti tej strašni ljudski bolezni organizira in postavi na široko temelje. V ta namen se bo v nedeljo 16. t. m. ob 10. dopoldne vršila v veliki dvorani palače OUZD na Miklošičevi cesti ustan. glav. skup. Osrednje protituberkulozne lige, ki bo razširila svoje delovanje na vse zemlje dravske banovine. Protituberkulozna liga bo delala na to, da dobi bolj proti tuberkulozi splošen ljudski znanje in da bo mreža protituberkulozne boja razpletena do zadnjega sela in do vsakega posameznika. Uvažujot važnost sistematizirane organizirane protituberkulozne borbe, vabimo vso široko javnost, da podpira Osrednjo protituberkulozno ligo pri njeni karitativni akciji. Pristopite v čim večjem številu kot člani k ligi in se udeležite ustanovne glavne skupščine.

LJA DE PUTTI v filmu strasti, ljubni in ljubosumnosti
Noč izdaje
Jutri premiera! Kino »Dvor«

Ij. »Vstajenje«. Jutri ob 14.30 in v nedeljo ob 11. dopoldne bo predvajala ZKD v prostorih Elnega kina Matice grandiozni film »Vstajenje«, ki je posnet po istoimenskem romanu slovičnega filozofa in pisatelja L. N. Tolstega. Glavno vlogo Katje predstavlja slavna filmska igralka Dolores del Rio, ki je v Ljubljani že splošno znana in izredno priljubljena. O temni in etičnem pomenu slavnega dela bo govoril pred predstavo g. prof. R. Pavlič.

Ij. Rezervni oficirji se vabijo, da se udeležijo pogreba pok. Josipa Žiberna, komisarja finančne kontrole in rez. poručnika. Pogreb bo v soboto 15. t. m. ob pol 5. iz hiše žadost na Starem trgu št. 34 na pokopališče k Sv. Križu.

Ij. Občni zbor trgovskega dobrodelnega društva »Pomoč do drevi ob 8. v zbornici TOI.

Ij. »Naša gledališka kritika«. Glede na predavanje gosp. režiserja Cirila Debeve, se bo vršila v nedeljo 16. t. m. ob 10. dopoldne v zbornici dvorani univerze debata.

Ij. Natakarski ples v Unionu. Snuči je priredilo Udruženje natakarskih in hotelskih uslužbencev svoj 4. natakarski ples v »Unionu«, ki je najlepši uspel. Ples je otvoril seji unioneke kuhinje gosp. Babinek z go. Marjašičev, soprogo plačilnega natakarskega pri »Slonu«. Prireditve so posetili odlični gostje, med drugimi večina ljubljanskih hotelirjev in restavracijev. Ob zvokih izvrstnega orkestra »Zarje« se je razvila animirana zabava s plesom, ki je trajala do jutra. Aranzma cele prireditve je bil brezhiben in natakarski ples je znova dokazal, da je postal že kar tradicionalen.

Ij. Popravek. V oceni Osterčevih skladb je pomotoma podarjeno, da je gospod Šusteršič učenc prof. Ivančiča, pač pa je omenjeni učenec velezaslužnega prof. J. Slajsa.

Ne pozabite danes na premiero:
Princesa Butterfly
Prelestivji roman lepe mlade Kitajke
Ana May Wong!
Ob 4. ½, 6. ½, 8. ½ in 9. uri!
Danes!
Tel. 2124 ELITNI KINO MATICA

Iz Laškega

Gledališka predstava. Godbeno društvo v Laškem priredi v soboto 22. t. m. ob 20. v dvorani hotela Henke gledališko igro »Prisega o polnoči«. Pri igri sodeluje 25 oseb. Med odmorom svira orkester. Predpredaja vstopnic v večerovinski And. Elsbach. Ker je opremljenost in do novo scenografijo in je igra prav zanimiva, se pričakuje mnogo obiska.

Iz Celja

— Zupna uprava Celjske sokolske župskilicije v svrbo svečane proslave 80-letnice rojstva prezidenta CSR Masaryka za torek 18. t. m. ob 20. v male dvorano Narodnega doma v Celju sestane vseh celjskih nacionálnih društev, ki naj pošljejo na ta sestanek sigurno svoje delegate. Dnevni red obsega sestavitve prireditveneega odbora in določitev programa proslave.

— Triglavani-starešine! Sestanek starešin iz Celja in okolice bo jutri zvečer ob 20. v klubovni sobi Celjskega doma.

— Pomladanski nogomet v Celju. Pomladanska nogometna sezona bo odprta letos v Celju v nedeljo 23. februarja s tekmo SK Celje : SK Olimpu iz Guberja.

Samaritansko delo usmiljenja

Občni zbor ljubljanskega Rdečega križa — Nekaj zanimivih podatkov o delu človekoljubne organizacije

Ljubljana, 14. februarja.

Snuči se je v dvorani OUZD vršil drugi letni občni zbor krajevnega odbora Rdečega križa v Ljubljani. Predsednik dr. Oton Fetič je po otvoritvi podal kratek pregled odborovega dela v preteklem letu, nakar je tajnik g. Iv. Malnarž podal obširno poročilo, iz katerega posnemamo najvažnejše podatke:

Namen Rdečega križa

Da se omili svetovno gorje, se je l. 1864. ustanovil v Ženevi Rdeči križ, simbol ljubni in usmiljenja. Danes je v tej svetovni organizaciji združenih v 60 državah 20 milijonov usmiljenih samaritancev. Srbski Rdeči križ se je ustanovil l. 1876. in je še tisto leto pristopil k ženevski konvenciji. Avstrijski Rdeči križ je pristopil k ženevski konvenciji l. 1866. po bitki pri Kraljevem gradu.

Avstrijski Rdeči križ je bil birokratska, magnatska ustanova, v kateri so se zbirale večina vseke aristokratke, ki niso imele preveč smisla za trpljenje širokih ljudskih množic. Zato ta ustanova med ljudstvom ni našla pravega odmeva, zlasti ne med Slovenci, ki so nas avstrijski aristokratje smatrali za manjvredne ljudi.

Vse drugače je bilo pri srbskem Rdečem križu. Ta je bil ustanovljen v duhu očeta Rdečega križa, velikega humanista Henrika Dinana, zaščitnika nesrečnih in bednih, siromašnih in slabotnih. Henrik Dinan ni poznal verskih ne političnih razlik, videl je samo človeško bedo in jo skušal zmanjšati in omiliti.

Na osnovi teh idealov je bil ustanovljen

Rdeči križ v Srbiji

Narod, ki je stoletja ječal pod tujim jarmom, je ustanovil svoj Rdeči križ na podlagi solidarnosti in demokracije. »Vsi za enega — eden za vse« je bilo geslo ustanovitelja srbske humanitarne institucije.

Po prevratu se je razširil Rdeči križ po vsej Jugoslaviji. Po zadnjih pravih l. 1926. imamo v Beogradu glavni odbor, v vsej državi pa 14 oblastnih odborov, ki snujejo svoje krajevne odbore. V Jugoslaviji je 900 krajevnih odborov, ki štejejo skupno ca. 45.000 članov, v pomladku pa je organiziranih 2500 šol z 8000 razredi in 250.000 članov.

K tej veliki družini pripada tudi

ljubljanski krajevni odbor

Imenik članstva kaže najlepšo sliko dobre družine, ki boče pomagati vselej in povsod, kjer je pomoč potrebna. Poleg prirostelega delavca, ki si je od ust odtrgal članarino, je v naši družbi najvišji državni predstavnik, poleg revne ženiče odlična dama, ki jo je srečna usoda postavila v blagostanje in na visok položaj.

Poslovanje

Delovni program je bil tako obširen, da so se morali izvoliti trije oddelki: propagandni in prireditveni ter osek za samaritanske tečaje. Upravni odbor je imel 9 ple-narnih sej, oddelki pa tudi 9, torej v celom 18 sej. Opravilni zapisnik je imel 350 števil, dočim je imel v l. 1928. samo 60 števil. To znači, da je bilo postavljanje vestransko pomnoženo in zelo vrhuno.

Dan Rdečega križa

Pravila določajo dva taka dneva, in sicer v februarju in juniju.

Zaradi slabega vremena se je prireditve lani v februarju opustila, pač pa je bila 2. junija z nabiranjem prostovoljnih prispevkov pri promensadnem koncertu v »Zvezdi« in na drugih prometnih točkah v mestu. Dravska divizijska komanda je dala vojaško godbo pod vodstvom gosp. kapelnika dr. Čerina brezplačno na razpolago. Pri nabiranju darov so pomagale tudi dame in gospodje iz odbora. Od nabranih darov je bilo nakazanih glavnemu odboru po odbitku stroškov 4000 Din.

V svrbo medsebojnega spoznavanja članstva je priredil krajevni odbor dne 10. aprila družabni večer v restavraciji »Zvezda«. Predsednik krajevnega odbora dr. Fetič je predaval o pomenu in ciljih Rdečega križa, slavnostni kvartet naših odličnih Matičarjev pa je nastopil s krasnim potjem narodnih in umetniških pesmi.

Samaritanski tečaji

Predsednik oddelka za samaritanske tečaje dr. Misa je vodil samaritanske tečaje s vso verno in veliko poživljenostjo.

Prav dobro sta se obnesla nižji in višji tečaj za delavce sloje, ki sta se vršila v OUZD. Nižji tečaj se je začel 18. junija in zaključil 17. septembra. Udeležencev in udeleženk je bilo 48. Višji tečaj — prvi v

PRAVI
:FRANCK:
vedno
odlična kakovost!

gači, zato se je obrnil do oblastnega odbora Rdečega križa, da nakloni nekaj denarnih sredstev.

27. februarja nam je nakazal ljubljanski oblastni odbor Rdečega križa 15.000 Din. Po izvršenih ugotovitvah je najpotrebnejše povabil 6. marca v šolo pri Sv. Jakobu, kjer je ta znanek odbor razdelil šestdeseterim strankam. 19. septembra je oblastni odbor Rdečega križa nakazal 3000 Din. Po izvršenih informacijah pri mestnem socialnem uradu in na licu mesta se je ta mesec razdelil 19 strankam.

Članstvo

L. 1927 je bilo v Ljubljani 87 članov. L. 1928 se je število dvignilo na 241 in l. 1929 na 669 članov. Posebno intenzivno se je delalo v nabiranju članov v preteklem letu in se dosegel povečanje za skoraj 200% od prejšnjega leta.

Propaganda

Odbor se je trudil, da pridobi organizaciji ugled, kakršnega po svojem zvišenem zvanju zasluži. V dnevnem časopisu je objavil mnogo članov, da zainteresira ljubljansko prebivalstvo za to humanitarno institucijo. V tem pogledu so bili doseženi uspehi. Treba pa bo še mnogo intenzivne propagande, da se odstranijo predsodki in da bo ljudstvo srčno vzljubilo našo organizacijo Rdečega križa, ki lajša bedo človeštva v vseh njegovih težkih položajih.

V preteklem poslovnem letu je kulturni svet praznoval

10 letnica ustanovitve lige Rdečega Križa v Parizu

Po prevratu so vojne posledice s svojimi grozotami zasedle ves svet. Narod so tonili v nemoralnost, pregrehah in bedi. Pomoč je bila potrebna na vseh koncih in krajih. Zato so ustanovili bivši vojni zavezniki: Amerikanci, Angleži, Francozi, Italijani in Japonci l. 1919 ligo Rdečega križa v Parizu z namenom zabrisati strašne vojne posledice ter ustvariti narodom normalne življenske razmere, da zraste zdrav in krepak človeški rod, ki bo živel srečno in zadovoljno.

Tudi v beli Ljubljani je mnogo bede

Koliko družin strada in prebiva v vlažnih in zadušnih podzemskih stanovanjih, ali razpadajočih barakah! Otroci teh družin propadajo duševno in telesno v neumni mladosti. Naša naloga je, da jih rešimo pogladi. Več tisoč članov mora šteti ljubljanski Rdeči križ, da bo mogel tem revežem nuditi moralno in gnotno podporo. Zato naj vstopijo v njegovo organizacijo vsi, ki čutijo v svojem srcu ljubezen do troječega brata.

Poročilo tajnika je bilo sprejeto na današnji z odobrovanjem.

Blagajniško poročilo

Iz blagajniškega poročila inspektorja ministrstva financ v p. R. Mlejnika posnemamo, da je imela organizacija 80.219 Din prejemkov ter 65.351 Din izdatkov, torej l. januarja 1930. prebitek 14.967 Din.

Odboru je bil soglasno izrečen absolutorij.

Volitve

Za predsednika je bil ponovno izvoljen dr. Oton Fetič, v odbor pa je bilo izvoljenih 40 oseb izmed vseh ljubljanskih slojev. Izvoljenih je bilo nadalje pet delegatov za oblastno skupščino R. K. Predsednik oblastnega odbora R. K. dr. Viljem Krejčí se je ob koncu zahvalil krajevnemu odboru za njegovo plodno delo v preteklem letu ter podal nekaj navodil za nadaljnjo poslovanje, na kar je bilo zborovanje zaključeno.

Pred sodniki

Igrali so karte...

Maš Alia Andić iz sela Dragovara pri Davidovcu (Bosna) je stopil v zvezo pred tri sodnike. Obtožen je bil, da je ukradel svojemu stricu Mustafa Hasanoviću v prenočišču »pri Amerikancu« v Ljubljani 430 dinarjev. Obtožnica pravi, da so Alia, Mustafa in Rašid letos 23. januarja igrali karte tam »pri Amerikancu« in je Alia v igri izgubil vse denar. Ko so šli spat, je Alia, kakor pravi obtožba, prošil Mustafa, naj mu vrne del zaigranega denarja. Stric Mustafa je to odklonil. Ponoči pa je Mustafa baje denar iztrgal in Alia je bil obdolžen tatvine, ker so pri njem našli 430 Din. ki so bili dozdnevna last striceva. Sedel je Alia v preiskovalnem zaporu cele tri tedne.

Slavni sude! Nisam ja ukradol — je začel Alia pred sodniki svoj zagovor in povedal: Zaigral je Mustafa. Kamele, ko smo šli spat, me je prošil, naj mu vrnem nekaj denarja. Odgovoril sem mu: Kar je zaigrano, je zaigrano!

Zanimivo je, da stric Mustafa ni do danes zahteval vrnitve 430 Din, ki so bili depozitirani pri sodišču. Po kratki razpravi je senat izrekel oprostitveno sodbo. Musliman Alia je ves čas čitanja sodbe stal v zvezi kakor volak in salutiral. Po sodbi se je zahvalil predsedniku: — Slavni sude! Neka vas Bog poživi! Pala!...

Krajevni odbor je prejel mnogo prošanj ljubljanskih revežev za denarno podporo. Iz lastnih sredstev odbor ni mogel poma-

Marcel Priollet Seržant Diavolo Roman

K sreči sem bil šele na pragu in bil sem še toliko pri zavesti, da sem odskočil v hipu, ko je šofer potegnil za ročico.

Slišal sem, da tiči v tem peklenjski past.

Kljub temu me je pa strahovita eksplozija tresla ob tla. Mislim, da sem odšel v hipu, ko je šofer potegnil za ročico.

Kmalu sem pa spoznal, da se mi ni zgodilo nič hudega. Zahvaliti se moram pač roditeljem, da sem tako trpežen. Kdo drugi na mojem mestu bi gotovo ne bil odnesel zdrave kože.

Okrog mene je bilo vse polno ljudi. Vprašali so me, kaj se je zgodilo. Meni se je pa zdelo, da bi jih moral vprašati jaz.

In res sem jih vprašal. Rovedali so mi, da sem se vedel kot pravi junak.

Da, madame, čeprav sem skromen, se lahko pohvalim, da mi je višji policijski komisar stisnil roko, rekoč: To ste napravili imenitno, dečko.

Da, tako me je pohvalil sam komisar. Toda priznati moram, da ne vem, zakaj me je pohvalil.

Monika de Royaljoie, kateri ni ušla nobena besedica Santinijevega pripovedovanja, je tudi stisnila roko hrabremu šoferju. Ni pa vedela, če se mu more zahvaliti.

Ni vedela, ali mu mora biti hvaležna, kajti težilo jo je vprašanje, ali ji bo rešeno življenje v zadovoljstvo ali breme.

XVII.

Na pragu ljubezni

Vsa Nizza je kmalu zvedela, kako je nastala strahovita eksplozija, katero so slišali nad dvajset kilometrov daleč.

Drugo jutro je zvedela javnost deloma iz novin, deloma pa iz privatnih pogovorov, da je zletela na Mont Boron v zrak cela vila.

Ljudje so pa tudi zvedeli, da ni šlo za navadno vilo.

Orientalna vila, zdaj samo kup razvalin, je bila zavetišče mednarodnih banditov, ki so se nazivali bratovščina »Črne perunike«.

Ti ljudje so se pečali s sramotnimi posli. Njihovo glavno delo, iz katerega so črpali vse dohodke, je bilo izkoriščati tajne in groziti žrtvam z družabnimi škandalami.

Toda banditi se niso čutili varne in zato so si izmislili poleg drugih varnostnih ukrepov izvrsten obrambni sistem.

Podminirali so vilo, v kateri so se zbrali in kjer so imeli stalno zavetišče.

59

Klet so napolnili s smodnikom in dinamitom. Električni aparat je bil spojen z ročico in tako so lahko vsak hip pognali vilo v zrak.

In lopovi so sklenili umreti raje pod razvalinami vile nego da bi prišli živi policiji v roke.

V tem je bila torej vsa skrivnost eksplozije, ki je prestrašila zvečer prebivalce Nizze in okolice.

Oblasti so poslane na Mont Boron komisijo z delavci, ki so kmalu potegnili izpod razvalin mrtve in ranjene.

Ker je en ranjenec vse priznal, so policijski organi kmalu uganili, kaj se je zgodilo.

Policijo je informiral šofer, s katerim je imel opraviti Santini. Mož je bil v službi bratovščine »Črne perunike«.

To je bil mož, ki je mislil, da je vilo obkolil močan oddelek policije, katere se je tako ustrašil, da je planil v klet in potegnil za usodno ročico.

Preiskava je pokazala, da je bil glavni junak afera šofer avtotaksija. In moža, ki je srečno odnesel pete, so kmalu našli.

Našli so tudi damo, ki je bila k sreči samo lahko ranjena in ki ni hotela povedati svojega imena, pač je pa za žive in mrtve trdila, da ni članica bratovščine »Črne perunike«.

Šofer Santini, ki je spremil to damo do bolnice, je prisegel pri vseh bogovih, da je treba videti v nji samo žrtev nesramnih izkoriščevalcev.

Lopovi so ljubili red. Vse dohodke so imeli točno zabeležene. Imeli so tudi sezname, v katerih so bila imena vseh članov bratovščine.

Ti dokumenti so bili važni za policijo, ki je sešla mrtve in ranjene in ugotovila, da manjkata samo dva bandita.

Šlo je za barona Vürfa in damo, označeno v registrih samo pod imenom »Vohunka palača«.

Najboljši detektiv Nizze so dobili povelje iskati barona in neznano damo, da bi bil uspeh tega izbornega lova popoln.

Javnost je bila po pravici razburjena. Prebivalci Nizze so dolgo govorili samo o tajni organizaciji banditov in njenem tragičnem koncu.

Nihče pa ni vedel, da je pripeljal šofer Santini v bolnico grofico de Royaljoie. Za to je poskrbel polkovnik, ki je vpregel ves svoj vpliv, da bi zlobni jeziki ne spravili njegovega imena v zvezo s škandalom.

Seveda to ni šlo gladko in polkovnik se je prepiral, da je vojna v primeri s takim škandalom igrača. Po burnem pogovoru z Yveto, ki ga je znala prepričati, da je njena mati nedolžna žrtev razmer, je hitel grof de Royaljoie naravnost na mestno poveljstvo po seržanta Diavola.

Tam so mu povedali, da je seržant kot vojaški begunec že v zaporih vojne sodišča. Polkovnika je pekla vest.

Očital si je, da je storil hrabremu možu krivico. Njegovi prošnji, da bi mu dovolil sestanek s seržantom, so takoj ugodili.

Cim sta ostala sama, je segel grof de Royaljoie v roko možu, katerega je bil dal aretirati kot podlega krivoprišežnika in izdajalca domovine. — Vse vem, — je dejal polkovnik globoko ginjen.

Yveta, moja krščenka, mi je vse povedala. — Njena zasluga je, da se nisem spozabil in storil krivice, katere bi ne mogel popraviti.

Zvedel sem, kaj ste storili za mojo ženo... za mojo čast. Zdej vem tudi, kakšni so bili vaši načrti. Oprostite mi, prosim.

Položil je seržantu roko na ramo in pripomnil:

— Dragi seržant, doslej ste poznali samo eno pot... pot dolžnosti. A jaz... jaz, za katerega ste se borili, sem vam zagradil to pot in vam naprtil ponizanje, da ste morali korakati po mestu uklenjeni med dvema redarjema kot zločinec.

Polkovnik ni mogel nadaljevati, ker so mu solze začle oči.

Maxime de Frileuse ga je pa brž pomiril, češ, da zdaj ni časa za take reči. Treba se je požuriti in hiteti Moniki na pomoč.

Polkovnik je moral priznati, da ima seržant prav. Napol je vse sile, da popravi storjeno krivico. Posrečilo se mu je izposlovati, da so seržanta izpustili.

Že sta se pripravljala pohiteti Moniki na pomoč, ko sta zaslišala strahovito eksplozijo. Celu uro sta delila splošno paniko, ne da bi vedela, kaj se je zgodilo in kam je usoda zanesla Moniko.

Slednjič sta slišala v mestu govoriti o ranjeni dami, katero so pripeljali v bolnico.

In tako sta prišla še iste noči v bolnico, kjer sta našla Moniko in junaškega šoferja Santinija. Monika de Royaljoie se do hura ni zavedla. Pripovedovanje šoferja Santinija jo je bilo namreč tako razburilo, da je omedlela.

Ko se je zavedla, je vsa prestrašena opazila, da stoji pred njo polkovnik de Royaljoie. Mislija je, da je izgubljena.

Toda njenega čela se je dotaknila mehka roka. Na ustnicah je začutila vroč poljub in nežen glas je zašepetal:

— Monika, vse ti je odpušeno. Odpusti mi tvoj zavoj trpljenja in najine ljubezni.

Grofica de Royaljoie je prvi hip mislila, da sanja. Hvaležno je pogledala moža in vzdihnila, kakor da se ji je odvalil težak kamen od srca. Polkovnik je pa pripomnil:

Sreča je nama zagotovljena. Najino zakonsko življenje ostane tako, kakršno je bilo, pa naj si hudobni ljudje še tako prizadevajo uničiti najino srečo.

100letnica okupacije Alžira

Letos proslavi Francija 100 letnico okupacije Alžira, ki se je udal Francozom 4. julija 1830.

Med Francijo in Alžirjo so bili neporavnani spori še iz časov velike revolucije zaradi vojni dobav, katere je Napoleon naročil plačati bankirju Backnu, ki je pa večino denarja spravil v žep in umrl, predno so bili računi poravnani. Poleg tega so alžirski pirati napadli in oplenili francoske trgovske ladje in ko njihov poglavar ni hotel plačati odškodnine, je Francija zasedla pristanišče Calle. Leta 1827 se je alžirski poglavar ali bej, kakor mu pravijo Alžirci, v pogovoru s francoskim diplomatskim zastopnikom tako razburil, da je udaril Francoza s pahlačo po obrazu. Zato je zahtevala Francija običajno zadoščenje, katero so Alžirci odklonili in še istega leta je bil Alžir blokiran.

Blokada na mi dosegla zaželenega uspeha, kajti Alžir ni imel ladij, da bi jih Francozi uničili, ne trgovine, da bi jo ustavili. Zato so se hoteli Francozi leta 1829 z Alžirci pobotati in skleniti prijateljsko pogodbo. Toda poglavar jim je odgovoril, da ima dovolj smodnika in tonov. Sramotenje francoske zastave in kršitev mednarodnega prava je zahtevala strogo kazen. Kljub temu je novi francoski ministrski predsednik Polignac pozval egipčanskega Mehmed Alija, naj se polasti Alžira, na kar bi ga Francija priznala za zakonitega vladarja. Ko je pa Turčija preprečila to akcijo, ni preostajalo Franciji drugega, nego izsiliti si zadoščenje z orožjem, čeprav je hotela vlada obenem odvrniti pozornost javnosti od napetega položaja v domovini. 7. februarja 1830 je francoski ministrski svet sklenil poslati v Alžir vojaško ekspedicijo. Inicijativno sta dala maršal Marmont in vojni minister Bourmont, dva generala Napoleonove šole. Vrhovno poveljstvo je bilo poverjeno Bourmontu.

Obe sosedni državi Piemont in Španija sta ponudili Franciji pomoč, katero je pa Pariz hvaležno odklonil. V proklamaciji, izdani 20. aprila 1830, je bilo rečeno, da je namen vojaške ekspedicije v Alžir uničiti suženstvo in morsko razbojništvo, obnoviti varen promet po Sredozemskem morju in pridobiti severnoafriško obalo za svobodno trgovino. Angliji, ki je z zavistjo in strahom opazovala priprave za kazensko ekspedicijo, je izjavila Franciji, da se bo rade volje sporazumela z drugimi državami glede režima v Alžiru, čim bo bej odstranjen. Enako obilno je dala Francija tudi

drugim državam. Toda Anglija je hotela imeti večje garancije in zagrozila je celo z vojno, če bi se francoska vojska izkrcala v Alžir. Končno si je pa premislila in se zadovoljila s tem, da je prišla na Carigrad, naj prišli beja dati Franciji zadoščenje, če bi pa tega ne hotel storiti, naj ga Turčija sama odstrani. Turčija je sicer ubogala, toda bilo je že prepozno. Predno je turška vlada posredovala, so Francozi že blokirali Alžir in odpehali turškega poslanika v Toulon, od koder so ga izpustili šele po padcu Alžira.

25. maja 1830 je odplulo iz Toulona 100 bojnih ladij, na katerih je bilo 23.000 mornarjev in 37.000 vojakov. Brodovje je doseglo afriško obalo šele 13. junija, ker se je moralo boriti s silnimi viharji. Zgodaj zjutraj se je začelo vojaštvo izkrcavati zapadno od Alžira in ob 5. junij je bilo že šest polkov pripravljenih za boj. Sovražnik je imel 15.000 mož, katere so Francozi z lahko razkropili. Predno so pa mogli nadaljevati bitko, so morali izkrcati konjenico in počakati, da dobe dovolj hrane in streliva. Ta čas je zbral sovražnik že 50.000 mož. 19. junija zjutraj je udaril bejev zet Ibrahim na Francoze s tako silo, da je prodrl v njihovo taborišče, kjer se je vnel boj na nož. Toda Francozi so spretno odbili napad in sovražnik se je moral v sopolni zmedli umakniti. Potem se je Bourmont pripravil na odločilni udarec. 4. julija je navalil na glavno mesto, katero je kmalu zasedel. Bej sam je dal trdnjavo pogrti v zrak. Sledila je kapitulacija še istega dne in Francozi so dobili v knežji palači tako sijajen plen, da so krili vse vojne stroške. Neposredni uspeh je bil v tem, da je bilo uničeno zloglasno razbojniško gnezdo, ki je bilo 300 let strah in trepet vseh trgovcev. Bej se je zatekel z rodbino in velikim premoženjem v Neapol. Francozi so pa postali gospodarji glavnega mesta in vse dežele. Zmagovalec Bourmont je takoj posrbel, da je Francija kljub odporu Arabcev in Berberov zagospodarila v Alžiru. Mimoloma je sicer še več let, predno si je Francija zagotovila oblast nad to deželo, ki je po obsegu večja od Francije, toda svetovna vojna je pokazala, da je Pariz dobro gospodaril v Alžiru. Francija lahko po pravici proslavi 100 letnico svojega kulturnega poslanstva v Afriki vobče, ker je bilo blagoslov za obe deželi.

Žrebanje II. razreda v drž. razredni loteriji

Dne 10. februarja so bile naslednje pri nas kupljene srečke izžrebane:

Din 30.000 je zadel srečka štev. 87.216

Din 20.000 je zadel srečka štev. 84.187

Din 900.— je zadel številka 16.074.

Po Din 300 pa so zadele sled. srečke: 1.878, 8.075, 8.092, 9.728, 13.876, 16.029, 17.908, 17.927, 17.958, 17.973, 17.985, 27.711, 27.764, 29.254, 36.622, 36.637, 36.684, 36.689, 37.738, 37.793, 38.147, 39.505, 39.528, 39.597, 44.150, 47.422, 48.338, 56.018, 57.354, 57.384, 59.504, 66.487, 66.496, 67.538, 68.708, 69.101, 69.120, 69.416, 73.962, 75.059, 75.111, 75.128, 76.654, 76.673, 77.246, 78.035, 78.050, 86.980, 86.997, 87.239, 87.817, 87.884, 87.971, 87.972, 89.120, 89.164, 89.191, 89.198, 91.326, 96.630, 96.810, 98.135, 98.166, 98.965.

Onim, ki so bile srečke izžrebane za mali dobiček, bomo srečke zamenjali za neizžrebane, da bodo mogli nadaljevati igranje na visoke dobitke. Srečke nam takoj pošljite.

ZADRUŽNA HRANILNICA r. z. z o. z. LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 19

Prosim samo originalno

»OLLA« - gumo

Dokazano najpopolnejše!

>Mali oglasi<

Vseka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakih. Za odgovor znakom! Na vprašanje brez znamke ne odgovorjamo. Najmanjši oglaš. Din 5.—

Velika delavnica

za mizarja, ključavničarja, pleškarija ali pletilnico s skladiščem in eventuelnim stanovanjem s parcelo takoj naprodaj, ali se da v najem blizu centra. Naslov v upravl. 838

DRVA — PREMOG

pri družbi »Kurivo«

Dunajska 33

Javna skladišča Tel. 3434

DRVA — PREMOG

Pozor! Pozor!

Conjenemu občinstvu vzhodno naznanjem, da bom imel svojo brivnico in frizerski salon za dame vsako nedeljo odprto od 7½ do 12. ure dopoldne. Se priporočam conjenemu občinstvu, in beležim spoštovanjem Matko Stiakovic, Prečna ul. 4, poleg mestne kopei. 855

20 odstotne kronske bone

v okvirju svoje potrebe kupuje po 60% Pučka štediona Osijek. Rok je kratek, kdor preje pošlje, bo prodal. Požurite se!

Dražba vina

Ormoška mestna občina bo v nedeljo dne 16. februarja 1930 ob 2. popoldne v občinski pisarni na javni dražbi prodala 30 hl prvovrstnega sortiranega vina, lastni pridelek iz Vinskega vrha, letnik 1929. — Pogoji licitacije se poizvedo v obč. pisarni. — Mestno županstvo v Ormožu. 852

Klaviarje

in pianine prodaja, izposoja, popravlja in čisto uglašuje najceneje — tudi na obroke — tovarna klaviarjev WARBINEK, Ljubljana, Gregorčičeva ulica 5, Rimska cesta 2. 829

Rastline

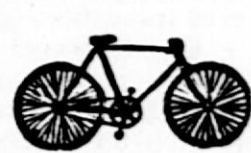
Po zelo ugodnih cenah prodam asparagus Sprengeri, večji kvantum dobro ukoreninjenih bujnih belcev Polagone za grupe, rože visoke in nizke ter rože plezavke (Kletterrosen) v starih in novih vrstah ter novitetah. Polasnik daje vrtnarstvo graščine pl. Kiepacn-Ziegler, Krizevci. 853

LIKANJE moške ali

damske obleke 18 Din

Vso moško, damsko garderobo najhitreje zlikaj, kemično očisti, temeljno počisti, na željo napravi novo podlogo, tudi obrne Wallat Express, Ljubljana, Stari trg 19, 857

Znižane cene!

Oglejte si igrače in otroške vozičke, bicikle, holenderje, male avtomobile, šivalne stroje, najnovjša dvokolesa pnevmatiko itd.

Velika izbira. Prodaja na obroke. Cenilo franko. »TRIBUNA«

F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Seno po Din 110 in slamo po Din 75 za 100 kg

prvovrstno sladko v balah, če se vzame v količini nad 10 bal tudi cenejše, prodaja iz komisij-ske zaloge

Špedicija TURK, Ljubljana

KLIŠEJE

VSEH VRST, ČRTNE IN AVTO-TIPUJE, IZDELUJE PO PREDLOŽENIH RISBAH, PEROPISIH IN SLIKAH ZA NAVADEN TISK ALI ZA FINEJŠO IZVEDBO V ENI ALI VEČ BARVAH TOČNO PO NAROČILU IN V NAJKRAJŠEM ČASU PO NIZKIH CENAH

JUGOGRAFIKA, LJUBLJANA
TISKOVNA IN ZALOŽNA DRUŽBA Z O. Z. SV. PETRA NAR 28